

ROZHODNUTIE

Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušný orgán štátnej správy na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie v zmysle § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v spojení s § 5 zák. č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe Oznámenia o strategickom dokumente „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Helcmanovce na roky 2022-2028“, ktoré predložila Obec Prakovce ako partner projektu „Podpora regionálneho rozvoja v najmenej rozvinutom okrese Gelnica“ v mene obstarávateľa – Obec Helcmanovce, Helcmanovce č. 161, 055 63 Helcmanovce vydáva podľa § 7 ods.5 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov po ukončení zisťovacieho konania toto rozhodnutie:

Navrhovaný strategický dokument „**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Helcmanovce na roky 2022-2028**“

s a n e b u d e p o s u d z o v a ť

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Po dopracovaní strategického dokumentu a vysporiadaní sa z jednotlivými požiadavkami, pripomienkami a odporúčaniami uvedenými v závere rozhodnutia, ktoré vyplynuli zo stanovísk dotknutých orgánov k oznámeniu o strategickom dokumente, je možné dopracovaný strategický dokument predložiť schvaľujúcemu orgánu na schválenie.

Odôvodnenie

Obstarávateľ Obec Helcmanovce, 055 63 Helcmanovce, prostredníctvom Obce Prakovce ako partnerom projektu „Podpora regionálneho rozvoja v najmenej rozvinutom okrese Gelnica“, predložil Okresnému úradu Gelnica, odboru starostlivosti o životné prostredie podľa § 5 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní“) dňa 11.01.2022 oznámenie o strategickom dokumente „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Helcmanovce na roky 2022-2028“ (ďalej len „PHRSR obce Helcmanovce“).

Uvedený strategický dokument podlieha v zmysle § 4 ods. 2 zákona o posudzovaní zisťovaciemu konaniu, ktoré príslušný orgán vykonal podľa § 7 zákona o posudzovaní. Predmetný strategický dokument patrí medzi základné dokumenty podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Helcmanovce na roky 2022- 2028“ je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja , určuje využívanie malých území na miestnej úrovni, uvádza merateľné ukazovatele a určuje opatrenia v oblasti hospodárskej, sociálnej a environmentálnej. Je prostriedkom pre dosiahnutie využívania strategického plánovania na území obce, lepšiu implementáciu rozvojových aktivít a zvyšovanie konkurencieschopnosti a efektivity pri čerpaní z fondov Európskej únie v rámci aktuálnych operačných programov.

Ciele rozvoja obce Helcmanovce: naplnenie 22 priorít, ktoré sú rozdelené do oblastí:

- A : Efektívne investície do základnej infraštruktúry -zlepšiť vybavenosť a atraktivitu obce, a tým zabezpečiť vhodné podmienky na život pre miestnych obyvateľov, rozvoj investícií, podnikania a cestovného ruchu,
- B: Podpora kultúrno – spoločenského života a sociálnych služieb - podporovať rozvoj komunitnej spolupráce, sociálnej inklúzie a kultúrno-spoločenské podujatia,
- C: Udržateľný rozvoj a tvorba zelenej infraštruktúry - realizovať aktivity prosievajúce k ochrane a zlepšovaniu stavu životného prostredia, využívaniu obnoviteľných zdrojov energie a efektívnemu systému odpadového hospodárstva.

Priority sú nasledovné:

1. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesného hospodárstva a poľnohospodárstva
2. Energetická efektívnosť a progresívnych technológií vo výrobe
3. Komunikácie
4. Doprava
5. Technická infraštruktúra
6. Propagácia obce
7. Relaxačno - rekreačného zázemia obce
8. Cestovný ruch
9. Administratíva
10. Bezpečnosť
11. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry
12. Počítačová gramotnosť
13. Sociálne služby
14. Zdravotnícke služby
15. Vzdelávanie
16. Šport
17. Kultúrna infraštruktúra
18. Propagácia v oblasti kultúry
19. Odpadové hospodárstvo
20. Informovanosť a poradenstvo.
21. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
22. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Požiadavky na vstupy.

Pri realizácii niektorých navrhovaných činností a aktivít sa predpokladá dočasný alebo trvalý záber pôdy, ktorý však bude možné kvantifikovať až pri spracovaní dokumentácie pre územne alebo stavebne povolenie (pokiaľ to navrhovaná aktivita bude vyžadovať). Podobne budú v takejto dokumentácii vyčíslené aj požiadavky na prípadne energetické vstupy (elektrická energia, teplo, zemný plyn, iné energie - napr. obnoviteľné zdroje), požiadavky na pitnú vodu a pod.

V tejto etape spracovania strategického dokumentu nie je možné pri navrhovaných aktivitách vylúčiť ani požiadavky na prípadný výrub drevín. Rozsah a podmienky výrubu drevín bude

možné špecifikovať až pre každú aktivitu spracovanú podrobnejším štúdiom projektovej prípravy.

Údaje o výstupoch

Výstupom bude definovaná stratégia rozvoja, jej priority, opatrenia a aktivity vrátane akčného plánu na obdobie rokov 2022-2028. Navrhované aktivity predkladaného strategického dokumentu neuvažujú so vznikom nového veľkého zdroja znečisťovania ovzdušia na území obce Helcmanovce, v prípade návrhu na stredný zdroj znečisťovania ovzdušia prebehne štandardný proces jeho povoľovania s požiadavkou na vhodné umiestnenie zdroja znečisťovania ovzdušia a použitia najnovších technológií pre zníženie emisií.

Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.

Pri strategických cieľoch spracovávaného dokumentu PHRSR obce Helcmanovce, ktorých napĺňanie bude sprevádzané realizáciou aktivít a opatrení navrhovaných predmetným strategickým dokumentom, existujúcich a navrhovaných, možno očakávať, že bude dochádzať k určitým zásahom alebo k ovplyvňovaniu jednotlivých zložiek životného prostredia, napr. horninového prostredia, reliéfu, biotopov, legislatívne vymedzených a osobitne chránených častí prírody a krajiny, prvkov krajinnej štruktúry, kultúrno-historických hodnôt, k ovplyvňovaniu obyvateľstva, jeho aktivít, zdravotného stavu, pohody, rastlinstva a živočíchov a to v podobe priamych aj nepriamych vplyvov rôzneho charakteru, ich rozsahu a dopadu (pozitívnych a negatívnych), rôznej miery intenzity a časového trvania (zväčša pôjde o krátkodobé vplyvy lokálneho charakteru, súvisiace s realizáciou konkrétnych stavebných činností). Konkrétne vplyvy a ich rozsah, trvanie a intenzita budú závisieť od charakteru a rozsahu jednotlivých aktivít, od miesta ich realizácie, od spôsobu ich vykonávania, od použitých postupov a technológií, od kumulatívneho spolupôsobenia s inými aktivitami a pod., ktoré však v tejto fáze spracovania strategického dokumentu nie sú konkretizované. V prípade, že navrhovaná činnosť bude napĺňať limit pre zisťovacie konanie, prebehne jeho proces v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní. Predkladaný strategický dokument nenavrhuje žiadnu činnosť, ktorá by podliehala povinnému posudzovaniu podľa § 18 a súvisiacich ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní.

Je predpoklad, že negatívne vplyvy navrhovaných činností bude možné eliminovať dôsledným uplatnením požadovaných postupov navrhnutých v projektovej príprave, posudzovania a povoľovania aktivít, zohľadňovaním podmienok územia, integrovaným prístupom, aplikáciou účelných opatrení na minimalizáciu negatívnych vplyvov, dôsledným uplatňovaním najnovších technológií, dodržiavaním príslušných legislatívnych predpisov pre jednotlivé zložky životného prostredia, nakladanie s odpadom a pod.

Na základe vyššie uvedeného možno predpokladať, že napĺňanie strategických cieľov dokumentu PHRSR v prípade ich správnej realizácie, za rešpektovania platnej legislatívy z oblasti výstavby, ochrany jednotlivých zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľstva, bude sprevádzané rozvojom a zvyšovaním kvality bývania, práce, školstva, zdravotníctva, občianskej vybavenosti a služieb, zvyšovaním zamestnanosti, príležitostí a možností uplatnenia jednotlivcov, znižovaním negatívnych spoločenských javov, zlepšovaním zdravotného stavu, zvyšovaním životnej úrovne, kvality života a pohody obyvateľstva a návštevníkov obce Helcmanovce, prevažne pozitívnym dopadom na zložky životného prostredia, krajinu, prírodné zdroje a obyvateľstvo. Nakoľko sú mnohé navrhované aktivity a opatrenia v navrhovanom strategickom dokumente konkrétne zamerané na posilnenie starostlivosti a na zlepšenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľstva, predpokladáme významne pozitívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

V kontexte vyššie uvedeného sa nepredpokladá vznik pravdepodobne významných negatívnych vplyvov posudzovaného strategického dokumentu na životné prostredie v súvislosti s realizáciou navrhovaných aktivít, činností a opatrení.

Vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie.

V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí v celom katastrálnom území obce I. stupeň ochrany a priamo na jeho území ani v blízkom okolí sa nenachádzajú žiadne vyhlásené alebo navrhované maloplošné chránené územia. Severná a južná časť katastrálneho územia obce je však súčasťou jedného z vyčlenených území európskej sústavy chránených území NATURA 2000, konkrétne chráneného vtáčieho územia SKCHVU 036 Volovské vrchy, ktoré bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 196/2010 z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Volovské vrchy: na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana čierneho, d'atľa bieločrptého, d'atľa čierneho, d'atľa prostredného, d'atľa trojprstého, hrdličky poľnej, jariabka hôrneho, krutihlava hnedého, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, muchárika bieločrptého, muchárika červenohrdlého, muchára sivého, orla krikľavého, orla skalného, penice jarabej, prepelice poľnej, rybárika riečného, sovy dlhochvostej, strakoša červenochrptého, tetra hlucháňa, tetra hoľniaka, včelára lesného, výra skalného a žlny sivej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia, sa považuje:

a) vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda bociana čierneho, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, orla krikľavého, orla skalného a výra skalného, ak tak určí Okresný úrad Gelnica, OSŽP,

b) mechanizované kosenie alebo mulčovanie trvalých trávnych porastov iným spôsobom, ako od stredu do okrajov od 1. mája do 30. júna na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára. PHRSR nenavrhuje aktivity, ktoré budú negatívne vplyvať na predmet a podmienky ochrany CHVÚ Volovské vrchy.

Podľa predbežných poznatkov sa nenavrhujú také aktivity, ktoré by boli v kolízii s územím NATURA 2000, konkrétne chráneného vtáčieho územia SKCHVU 036 Volovské vrchy. Vzhľadom na skutočnosť, že zastavané územie obce Helcmanovce je priamo ohraničené chráneným vtáčim územím, bude pri stavebných aktivitách potrebné v povoľovacom konaní možný vplyv konkrétnej stavby na SKCHVU 036 Volovské vrchy primerane vyhodnotiť.

Pri realizácii činností v priestorovej súvislosti s týmito územiami alebo inými chránenými územiami v okotí, alebo s možným vplyvom na predmet ich ochrany bude potrebné dôsledné individuálne posúdenie vplyvov na životné prostredie a pri realizácii aktivít dodržanie príslušných opatrení na minimalizáciu negatívnych vplyvov na predmet ochrany. Za takých predpokladov sa negatívne vplyvy na chránené územia neočakávajú.

Na základe vyššie uvedeného sa nepredpokladá vznik pravdepodobne významných environmentálnych účinkov strategického dokumentu PHRSR obce Helcmanovce na roky 2022 - 2028 na chránené vtáčie územie európskej sústavy chránených území (NATURA 2000), chránené vodohospodárske oblasti a pod. v súvislosti s realizáciou v ňom navrhovaných aktivít.

V rámci zisťovacieho konania Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie rozposlal dňa 12.01.2022 v zmysle § 6 ods.2 zákona o posudzovaní oznámenie o strategickom dokumente na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom a dotknutým obciam a zverejnil oznámenie o strategickom dokumente na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR.

V zmysle § 6 ods.6 zákona o posudzovaní doručili do termínu vydania predmetného rozhodnutia vyjadrenia a stanoviská k PHRSR obce Helcmanovce na roky 2022 – 2028 nasledovné dotknuté orgány, pričom ich stanoviská sú uvádzané v skrátenej forme:

- Okresný úrad Gelnica, odbor krízového riadenia - stanovisko č. OU-GL-OKR-2022/000215 zo dňa 18.01.2022

Predložený strategický dokument nerieši stavby z hľadiska potrieb civilnej obrany a tým sa k nemu odbor krízového riadenia k nemu nevyjadruje.

Strategický dokument nežiada posudzovať podľa zákona č.24/2015 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vyjadrenie tunajšieho úradu: vzaté na vedomie.

- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Spišskej Novej Vsi - stanovisko č.ORHZ-SN-2022/000254-003 zo dňa 19.01.2022

Po preštudovaní strategického dokumentu z hľadiska ochrany pred požiarom sa nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Vyjadrenie tunajšieho úradu: vzaté na vedomie.

- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Spišskej Novej Vsi- stanovisko č.HŽP-257239/2022-466/2022 zo dňa 26.01.2022

K oznámeniu o strategickom dokumente „ Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Helcmanovce na roky 2022-2028“ sú nasledovné pripomienky:

1. v rámci rozvoja technickej infraštruktúry odporúčame prioritne sa zamerať na vybudovanie verejnej kanalizácie a rekonštrukciu verejného vodovodu,
2. pri novej výstavbe bytových a nebytových objektov v zmysle § 132 a § 133 zák. č. 87/2018 Z.z. zákona o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhl. č. MZ SR č.98/2018 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia, je potrebné zohľadniť aj výskyt radónového rizika –prevažná časť územia obce spadá do stredného radónového rizika,
3. riešiť aby podnikatelia a právnické osoby používajúce alebo prevádzkujúce zdroje hluku, vibrácií alebo infrazvuku zabezpečili, aby expozícia obyvateľov bola čo najnižšia a neprekročila prípustné hodnoty pre deň, večer a noc v zmysle zák. č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhl. č. MZ SR č.549/2007 Z.z. , ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí,
4. pri návrhu, výstavbe alebo podstatnej rekonštrukcii dopravných stavieb a infraštruktúry je potrebné prijať opatrenia, aby hluk vo vonkajšom alebo vnútornom prostredí neprekročil prípustné hodnoty pri predpokladanom dopravnom zaťažení,
5. pri návrhu, výstavbe alebo podstatnej rekonštrukcii budov je potrebné zabezpečiť ochranu vnútorného prostredia budov pred hlukom z vonkajšieho prostredia pri súčasnom zachovaní ostatných potrebných vlastností vnútorného prostredia,
6. pri zabezpečovaní rozvoja tradičných odvetví priemyslu, lesného hospodárstva a poľnohospodárstva je potrebné prijať také opatrenia, aby nedošlo k negatívnym vplyvom na životné prostredie a zdravie obyvateľov obce (najmä ochrana pred účinkami hluku, vibrácií a pevných aerosólov).

RÚVZ zároveň upozorňuje, že konkrétne vplyvy na životné prostredie a zdravie, ich rozsah, trvanie a intenzita môžu závisieť od charakteru a rozsahu jednotlivých aktivít, od miesta ich realizácie, od spôsobu ich vykonávania, od použitých postupov a technológií, od kumulatívneho spolupôsobenia s inými faktormi, ktoré nie sú vo fáze spracovania strategického dokumentu konkretizované. Podat' vyjadrenie pre konkrétne aktivity, bude možné po predložení podrobnejšieho stupňa projektovej dokumentácie.

Predmetné stanovisko sa vydáva podľa § 3 ods. 3 písm. a) zákona č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vyjadrenie tunajšieho úradu: vzaté na vedomie a zapracované do podmienok uvádzaných v závere rozhodnutia.

- Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie - štátna správa odpadového hospodárstva – stanovisko č. OU-GL-OSZP – 2022/000224 zo dňa 19.01.2022

Z hľadiska záujmov sledovaných na úseku odpadového hospodárstva k predloženému oznámeniu o strategickom dokumente „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Helcmanovce na roky 2022-2028“ nemáme námietky a pripomienky.

Zároveň nepožaduje, aby bol uvedený strategický dokument posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vyjadrenie tunajšieho úradu: vzaté na vedomie.

- Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie - štátna správa ochrany ovzdušia – stanovisko č. OU.GL-OSZP – 2022/000225 zo dňa 19.01.2022

Na základe hodnotenia kvality ovzdušia v zmysle § 9 ods.1 zák. č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov záujmové územie riešené v predložennom strategickom dokumente nepatrí medzi oblasti, ktoré by z hľadiska čistoty ovzdušia vyžadovali osobitnú ochranu.

V predložennom dokumente sa nepredpokladajú také činnosti resp. investičné zámery, ktorých realizácia by mala zásadný vplyv na kvalitu ovzdušia v obci Helcmanovce.

Na základe uvedeného tunajší úrad nemá pripomienky k predloženému strategickému dokumentu „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Helcmanovce na roky 2022-2028“.

Vyjadrenie tunajšieho úradu: vzaté na vedomie.

- Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie - štátna správa ochrany prírody a krajiny – stanovisko č. OU-GL-OSZP/2022/000247 zo dňa 20.01.2022

Realizáciou strategického dokumentu sa nepredpokladajú podstatné nepriaznivé vplyvy na životné prostredie, práve naopak.

Z hľadiska záujmov chránených tunajším úradom je potrebné, aby pri plnení cieľov strategického dokumentu boli splnené tieto požiadavky :

1. Stavebná činnosť bude vykonávaná výlučne v priestore určenom na výstavbu stavebných objektov bez zásahu do okolitých pozemkov.

2. Výrub drevín a krovín zodpovedajúci ust. §-u 47 o ochrane prírody a krajiny nutný pre realizáciu cieľov zámeru žiadame obmedziť na nevyhnutnú mieru a vykonávať na základe právoplatného súhlasu príslušného orgánu ochrany prírody a krajiny (Obec Helcmanovce, resp. OÚ Gelnica, OSZP) a to za podmienok ustanovených zákonom a organizáciou ŠOP SR, S-NP Slovenský raj.

3. Biotické pomery priamo v zámerom dotknutom území je potrebné prejednať s odbornou organizáciou ŠOP SR, S-NP Slovenský raj. Prípadné zásahy do biotopov žiadame minimalizovať a pre vydanie stavebného povolenia kde je tento zásah do biotopu národného resp. európskeho významu nevyhnutný (napr. alúvium vodného toku Hnilec a jeho prítokov, prípadne zistených pri posúdení lokalít výstavby ŠOP SR, S-NP Slovenský raj, Štefánikovo nám 9, Sp. Nová Ves), je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody a krajiny (OÚ Gelnica, odboru starostlivosti o životné prostredie) v zmysle § 6 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, o vydanie ktorého je potrebné požiadať tunajší úrad a zároveň počítať s nutnosťou prijatia kompenzačných opatrení. V prípade zmeny stavu mokrade podľa §-u 6 ods. 5 zákona OPaK je potrebné požiadať o súhlas, ktorý vydáva okresný úrad v sídle kraja.

4. Pri plánovaní oddychových zón je potrebné preferovať výsadbu drevín a krovín miestnej proveniencie.

5. Na vykonanie činnosti, ktorou môže v území európskej sústavy chránených území dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu biotopov európskeho významu alebo národného významu, sa vyžaduje súhlas príslušného orgánu ochrany prírody a krajiny, ktorým je okresný úrad v sídle kraja. Akýkoľvek plán, program, alebo projekt, ktorý môže mať pravdepodobne samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom na územie európskej sústavy chránených území významný vplyv, nie je možné podľa tohto zákona alebo osobitých predpisov schváliť, povoliť alebo odsúhlasiť ak nebol predmetom primeraného hodnotenia vplyvov na územie NATURA z hľadiska cieľov jeho ochrany.

Na území katastra obce Helcmanovce platí I. stupeň územnej ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny. Katastrálne územie obce s výnimkou zastavaného územia zasahuje do Chráneného vtáčieho územia Volovské vrchy, ktoré bolo uznesením vlády SR č. 636 zaradené do národného zoznamu chránených vtáčích území ako medzinárodne významné územie NATURA 2000 na ochranu biotopov vtákov európskeho významu a sťahovavých druhov vtákov za účelom ich prežitia a rozmnožovania. Legitímnym správcom tohto územia je ŠOP SR, S-NP Slovenský raj. Na území katastra obce sa nachádza územie európskeho významu SKUEV0929 Helcmanovská bučina o rozlohe 23,121 ha s 2. stupňom územnej ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny v ktorom sú predmetom ochrany biotopy 91 EO Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy a 9110 Kyslomilné bukové lesy. Územie s výskytom chránenej rastliny **Perovník pštrosí** (*Matteuccia struthiopteris*) o rozlohe cca 80 m² v časti dielu LPIS 0607/1 v štvorci Slovinky na parcelách č. C-KN 282 a 283 v k. ú. Helcmanovce je plochou, ktorá podlieha špeciálnym manažmentovým opatreniam celoročne tak, aby sa predišlo zániku tohoto druhu chránenej rastliny.

Vyjadrenie tunajšieho úradu: vzaté na vedomie a zapracované do podmienok uvádzaných v závere rozhodnutia.

- Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie - štátna vodná správa – stanovisko č. OU-GL-OSZP – 2022/000223/Tu zo dňa 11.05.2022

Pre niektoré opatrenia uvedené v strategickom dokumente „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Helcmanovce na roky 2022 - 2028“ vydáva po jeho preštudovaní nasledovné stanovisko:

1. Nepožadujeme vykonať ďalší stupeň posudzovania vplyvu a súhlasíme s jeho ukončením vo fáze zisťovacieho konania, avšak požaduje rešpektovať požiadavky uvedené v ďalších bodoch.
2. Medzi dôležité opatrenia z hľadiska ochrany životného prostredia (ďalej ŽP) považujeme vykonávať vzdelávanie školskej aj predškolskej mládeže v oblasti ochrany jednotlivých zložiek ŽP v školskom procese aj pri mimoškolských aktivitách.
3. Pri aktivitách dotýkajúcich sa komunikácií a mostov dbať už pri príprave projektov
  1. na doplnenie prvkov odvodnenia účelových komunikácií (lesných aj poľnohospodárskych ciest) a podporu prirodzenej retencie dažďových vôd (vody z povrchového odtoku) v mieste ich vzniku do pôdy a horninového podlažia (odrážky), vykonávať ich pravidelnú údržbu,
  2. dažďové kanalizácie s výtokom vôd z povrchového odtoku do tokov budovať iba v území, kde je to naozaj nevyhnutné,
  3. pri výstavbe prícestných kanalizácií zabezpečiť pred odvedením vôd z povrchového odtoku do tokov čistenie vôd sedimentáciou a zachytávaním splavenín,
  4. na zabezpečenie dostatočného prietokového profilu pod mostami (prioritne na úrovni Q₁₀₀ s 50 cm bezpečnostnej rezervy).
4. Pri všetkých opatreniach v území Obce (napr. pri budovách a spevnených plochách) je potrebné dbať na zadržiavanie vody v území (akumulácia, využitie, prirodzená alebo technická retencia vody z povrchového odtoku v území), čo je opatrenie schválené vládou vo Vodnom pláne

Slovenska z r. 2015 a tiež významným opatrením pre udržanie prijateľnej klímy v území či príspevkom k povodňovej ochrane. Tiež už pri povoľovaní stavieb obcou ako stavebným úradom presadzovať akumuláciu a využitie dažďovej vody zo striech a neodvádzať ju do tokov.

5. Opatrenia uvedené v dokumente ako revitalizácia korýt je potrebné riešiť jednaním s ich správcom Slovenským vodohospodárskym podnikom, š.p., OZ Košice. Zo strany Obce je potrebné zamerať sa na opatrenia na kritických úsekoch drobných vodných tokov, ktoré pretekajú zastavaným územím obce (regulácie, protipovodňové opatrenia, zníženie rýchlosti odtoku vody v drobných tokoch napr. zrubovým hradením bystrín, odrážky, vývariská, správne kapacitne nadimenzované priepusty a premostenia, ...), zásadnejšie predovšetkým nad zastavaným územím obce.
6. V oblasti ochrany vôd je potrebné sa sústrediť na opatrenia, ktoré riešia vypuklý problém s nekvalitnou pitnou vodou v obci a nevhodné zaobchádzanie so splaškovými odpadovými vodami v obci, ale ktoré sú aj najvýznamnejším opatrením aj pre podporu rozvoja obce v ekonomickej, urbanistickej a environmentálnej oblasti a rozvoja celého sídla:
  5. vybudovanie verejnej kanalizácie a obecnej čistiarne odpadových vôd,
  6. vybudovanie verejného vodovodu.Tieto finančné veľmi náročné opatrenia je možné realizovať v časti distribučnej a stokovej siete spoločne, je možné využiť voľné kapacity úpravne vody PVS, a.s. Poprad a zapojiť túto vodárenskú spoločnosť do riešenia tejto oblasti.
7. Do obdobia vybudovania obecnej ČOV a verejnej kanalizácie (čo môže byť dlhé obdobie) ako organizačné opatrenie promptne spracovať pre občanov ekonomicky udržateľný systém zvozu obsahu žump na čistiareň odpadových vôd, ktorá je určená na ich zneškodnenie - efektivitu zabezpečiť v spolupráci s inými obcami, podnikateľmi poskytujúcimi službu zvozu odpadových vôd a vodárenskými spoločnosťami, následne je nutné systém uplatňovať, aby sa predišlo nelegálnemu vypúšťaniu obsahu žump do životného prostredia.
8. Do budovania oddychových zón a parkových úprav vo verejnom priestranstve je potrebné začleňovať suché štrkové jazierka na zachytávanie dažďových vôd, ktoré postupne zasychajú a zvlhčujú mikroklimu.
9. Upozorňujeme na chybu v písaní
  - str. 64 tab. 23 chyba v názve opatrenia 21.1 Revitalizácia protizápalových opatrení – správne protizápalových (tiež str. 71, 76, 92, 104).
10. Mimo ochrany vôd - zbytočne je navrhované opatrenie vybudovanie obecného kompostoviska, pretože obec disponuje zberným dvorom kapacitne prevyšujúcim potreby obce a súčasťou tohto dvora je aj nedostatočne využívané kompostovisko. Dôraz je potrebný dať na zavedenie systému využívania zberného dvora obyvateľmi obce a podporné služby obce, ktoré zapoja obyvateľstvo do využívania zberného dvora a uľahčia mu napr. zvoz odpadov na dvor.

Vyjadrenie tunajšieho úradu: vzaté na vedomie a zapracované do podmienok uvádzaných v závere rozhodnutia.

Verejnost' sa počas predmetného konania k oznámeniu o strategickom dokumente PHRSR obce Helcmanovce nevyjadrila ani neboli doručené tunajšiemu úradu do dňa vydania predmetného rozhodnutia žiadne pripomienky.

Na základe výsledkov zisťovacieho konania o posudzovaní strategického dokumentu PHRSR obce Helcmanovce sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na životné prostredie a vznesené požiadavky sa v prevažnej miere vzťahujú na proces spracovania, prerokovania a schválenia strategického dokumentu resp. na riešenie navrhovaných rozvojových činností.

Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie v rámci predmetného konania posúdil strategický dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Helcmanovce na

roky 2022-2028“ v zmysle kritérií pre zisťovacie konanie podľa § 7 a prílohy č.3 zákona č.24/2006 Z. z., pri ktorom zväžil súhrn všetkých uvedených skutočností a informácií obsiahnutých v oznámení a po preskúmaní všetkých dostupných dokumentov, s prihliadnutím na význam očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, jeho únosného zaťaženia a ochranu poskytovanú podľa osobitných predpisov, ako aj na stanoviská zainteresovaných orgánov z ktorých nevzišla požiadavka na ďalšie posudzovanie, rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Ak sa zistí, že skutočné vplyvy posudzovaného strategického dokumentu sú väčšie ako sa uvádza v oznámení o strategickom dokumente je ten, kto dokument obstarával povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v oznámení o strategickom dokumente a v súlade s podmienkami určenými v rozhodnutí o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Zo stanovísk doručených tunajšiemu úradu k oznámeniu o vypracovaní strategického dokumentu vyplynuli nasledovné pripomienky, požiadavky a odporúčania, na ktoré musí obstaravateľ prihliadať a ktoré je potrebné rešpektovať, zohľadniť a posúdiť v procese spracovania, prerokovania a schválenia strategického dokumentu podľa osobitných predpisov resp. pri riešení návrhov rozvojových aktivít:

1. V rámci rozvoja technickej infraštruktúry sa prioritne zamerať na vybudovanie verejnej kanalizácie, ČOV a verejného vodovodu.
2. Pri novej výstavbe bytových a nebytových objektov je potrebné zohľadniť aj výskyt radónového rizika, pretože prevažná časť územia obce spadá do stredného radónového rizika.
3. Zabezpečiť u podnikateľov a právnických osôb riešenie prevádzok s výskytom zdroja hluku vibrácií alebo ultrazvuku tak, aby expozícia obyvateľov bola čo najnižšia a neprekročila prípustné hodnoty pre deň, večer a noc v zmysle zák. č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhl. č. MZ SR č.549/2007 Z.z. , ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.
4. Pri návrhu, výstavbe alebo podstatnej rekonštrukcii dopravných stavieb a infraštruktúry je potrebné prijať opatrenia, aby hluk vo vonkajšom alebo vnútornom prostredí neprekročil prípustné hodnoty pri predpokladanom dopravnom zaťažení.
5. Pri návrhu, výstavbe alebo podstatnej rekonštrukcii budov je potrebné zabezpečiť ochranu vnútorného prostredia budov pred hlukom z vonkajšieho prostredia pri súčasnom zachovaní ostatných potrebných vlastností vnútorného prostredia.
6. Pri zabezpečovaní rozvoja tradičných odvetví priemyslu, lesného hospodárstva a poľnohospodárstva je potrebné prijať také opatrenia, aby nedošlo k negatívnym vplyvom na životné prostredie a zdravie obyvateľov obce (najmä ochrana pred účinkami hluku, vibrácií a pevných aerosólov).
7. Stavebnú činnosť vykonávať výlučne v priestore určenom na výstavbu stavebných objektov bez zásahu do okolitých pozemkov, výrub drevín a krovín nutný pre realizáciu rozvojových aktivít obmedziť na nevyhnutnú mieru za podmienok ustanovených zákonom o ochrane prírody a krajiny.
8. Pri plánovaní oddychových zón preferovať výsadbu drevín a krovín miestnej proveniencie.
9. Minimalizovať zásahy do biotopov národného resp. európskeho významu a to len zo súhlasom orgánu ochrany prírody a krajiny.

10. Premietnuť do navrhovaných opatrení z hľadiska ochrany životného prostredia (ďalej ŽP) vzdelávanie dospelých, školskej aj predškolskej mládeže v oblasti ochrany jednotlivých zložiek ŽP aj pri mimoškolských aktivitách.
11. Pri aktivitách dotýkajúcich sa komunikácií a mostov dbať už pri príprave projektov:
- na doplnenie prvkov odvodnenia účelových komunikácií (lesných aj poľnohospodárskych ciest) a podporu prirodzenej retencie dažďových vôd (vody z povrchového odtoku) v mieste ich vzniku do pôdy a horninového podlažia (odrážky, vývariská a pod.), vykonávať ich pravidelnú údržbu,
  - dažďové kanalizácie s výtokom vôd z povrchového odtoku do tokov budovať iba v území, kde je to naozaj nevyhnutné,
  - pri výstavbe prícestných kanalizácií zabezpečiť pred odvedením vôd z povrchového odtoku do tokov čistenie vôd sedimentáciou a zachytávaním splavenín,
  - na zabezpečenie dostatočného prietokového profilu pod mostami (prioritne na úrovni Q_{100} s 50 cm bezpečnostnej rezervy).
12. Pri všetkých opatreniach dbať na zadržiavanie vody v území (akumulácia, využitie, prirodzená alebo technická retencia vody z povrchového odtoku v území). Pri povoľovaní stavieb obcou ako stavebným úradom presadzovať akumuláciu a využitie dažďovej vody zo striech a neodvádzať ju do tokov.
13. Revitalizáciu korýt riešiť jednaním s ich správcom Slovenským vodohospodárskym podnikom, š.p., OZ Košice. Zo strany Obce je potrebné zamerať sa na opatrenia na kritických úsekoch drobných vodných tokov, ktoré pretekajú zastavaným územím obce (regulácie, protipovodňové opatrenia, zníženie rýchlosti odtoku vody v drobných tokoch napr. zrubovým hradením bystrín, odrážky, vývariská, správne kapacitne nadimenzované priepusty a premostenia, ...), zásadnejšie predovšetkým nad zastavaným územím obce.
14. V oblasti ochrany vôd je potrebné sa sústrediť na opatrenia, ktoré riešia vypuklý problém s nekvalitnou pitnou vodou v obci a nevhodné zaobchádzanie so splaškovými odpadovými vodami v obci:
- vybudovanie verejnej kanalizácie a obecnej čistiarene odpadových vôd,
  - vybudovanie verejného vodovodu.
- Tieto finančné veľmi náročné opatrenia je možné realizovať v časti distribučnej a stokovej siete spoločne, je možné využiť voľné kapacity úpravne vody PVS, a.s. Poprad a zapojiť túto vodárenskú spoločnosť do riešenia tejto oblasti.
15. Do obdobia vybudovania obecnej ČOV a verejnej kanalizácie (čo môže byť dlhé obdobie) promptne spracovať pre občanov ekonomicky udržateľný systém zvozu obsahu žúmp na čistiareň odpadových vôd, následne je nutné systém uplatňovať, aby sa predišlo nelegálnemu vypúšťaniu obsahu žúmp do životného prostredia.
16. Do budovania oddychových zón a parkových úprav vo verejnom priestranstve je potrebné začleňovať suché štrkové jazierka na zachytávanie dažďových vôd, ktoré postupne zasychajú a zvlhčujú mikroklimu.
17. Upozorňujeme na chybu v písaní
- str. 64 tab. 23 chyba v názve opatrenia 21.1 Revitalizácia protizápalových opatrení – správne protizáplavových (tiež str. 71, 76, 92, 104).

Upozornenie:

Podľa § 7 ods.7 zákona č.24/2006 Z. z. dotknutá obec bezodkladne informuje o tomto rozhodnutí verejnosť spôsobom v miestne obvyklým.

Týmto záverom nie je dotknutá povinnosť posudzovania konkrétnych zámerov podliehajúcich posudzovaniu podľa zák. č. 24/2006 Z. z.

Poučenie:

V zmysle § 64 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na konanie o posudzovaní strategického dokumentu nevzťahuje zákon 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov a preto sa voči nemu nemožno odvolať.

Toto rozhodnutie možno preskúmať súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov

Ing. Milan Turzák
vedúci odboru

Doručí sa:

Obstarávateľ:

1. Obec Helcmanovce , Helcmanovce č.161, 055 63 Helcmanovce

Dotknuté orgány:

1. Krajský pamiatkový úrad Košice, Hlavná 25, 040 01 Košice
2. Okresný úrad Košice, Odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Komenského 52, 04001 Košice
3. Okresný úrad Spišská Nová Ves, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií , Štefánikovo nám.5, 052 01 Spišská Nová Ves
4. Okresný úrad Gelnica, Odbor starostlivosti o ŽP, Hlavná 1, 05601 Gelnica – ŠVS, ŠSOH, ŠSOO, ŠOPaK
5. Okresný úrad Gelnica, odbor krízového riadenia, Hlavná 1,056 01 Gelnica
6. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Spišská Nová Ves, Mickiewiczova 6, 05220 Spišská Nová Ves
7. Úrad Košického samosprávneho kraja, odbor RR, plánovania a implementácie projektov, Nám. Maratónu mier u 1, 042 66 Košice
8. Okresné riaditeľstvo Ha ZZ, Brezová 30, 052 01 Spišská Nová Ves

Dotknuté obce:

1. Obec Prakovce, Prakovce č. 333 055 62 Prakovce
2. Obec Mníšek nad Hnilcom, Mníšek nad Hnilcom č. 292, 05564 Mníšek nad Hnilcom

3. Obec Slovinky, Slovinky č,58, 05340 Slovinky